

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
Інститут рукопису

Фонд № 264
Опис
Книга № 2

Лазурський Володимир Федорович
(1869–1947) –
літературознавець

Крайні дати документів: 1893 – [не раніше від 1974] рр.

Вид фонду особовий

Зберігати постійно

2017

Зміст
книги № 2 опису фонду № 264

№ п/п	Назви розділів	№ од. зб.	№ аркушів
	Передмова		3–6
1	Творчі матеріали Лазурського Володимира Федоровича	156–179	7–12
2	Документи службової діяльності Лазурського Володимира Федоровича	180–182	12
3	Біографічні матеріали Лазурського Федора Давидовича	183–186	12–13
4	Творчі матеріали Лазурського Федора Давидовича	187–192	13–14
5	Листування Лазурського Федора Давидовича	193	14
6	Біографічні матеріали Лазурського Олександра Федоровича	194–195	15
7	Творчі матеріали Лазурського Олександра Федоровича	196–207	15–18
8	Видання з дарчими написами	208–209	18
9	Матеріали інших	210–211	18–19
	Іменний покажчик		20–21
	Географічний покажчик		22

ПЕРЕДМОВА

Історико-біографічна довідка про фондоутворювача

Володимир Лазурський народився 8 липня 1869 р. в місті Переяславі Полтавської губернії (нині місто Переяслав-Хмельницький Київської області) в родині священника Федора Лазурського. Федір Давидович походив з церковної родини, викладав грецьку мову у декількох навчальних закладах Полтавської губернії, а під кінець життя став протоієреєм і членом Консисторії Полтавського собору. Імператор Микола II пожалував Федору Давидовичу орден, який давав право на спадкове дворянство. Старший брат Володимира Олександр Федорович Лазурський був видатним психологом, відомим завдяки своїм дослідженням структури особистості.

Початкову освіту В. Лазурський здобував у Полтавській класичній гімназії та Лубенській гімназії, яку закінчив у 1888 р. із золотою медаллю. Навчання він продовжив на історико-філологічному факультеті Московського університету. За наукові розвідки з історії російської драми та міжлітературні зв'язки доби романтизму В. Лазурський отримав дві срібні медалі. У 1892 р. Володимир Федорович одержав диплом 1-го ступеня і залишився готуватися до професури на кафедрі зарубіжної літератури під керівництвом професора Стороженка. У цей же час почав дописувати у редакцію словника «Гранат и Ко» (Москва). «Із захопленням», за власним виразом, вчителював у багатьох московських училищах та на курсах, де викладав російську літературу, педагогіку, історію всесвітньої літератури. Деякий час він працював домашнім вчителем у сім'ї Льва Толстого, про що оприлюднив мемуари. У січні 1901 Володимир Федорович успішно склав іспит на звання приват-доцента. Імператорський Новоросійський університет в Одесі обрав його своїм приват-доцентом кафедри західноєвропейської літератури (замість Кирпичникова О. І., який полишив заклад). У стінах Новоросійського університету (та установах, виділених з нього в 20-і роки, а також у відновленому Одеському державному університеті) В. Лазурський викладав курси з історії середньовічної літератури, літератури ренесансу і

неокласицизму, літератури XVIII ст., англійської літератури XVII–XVIII ст. Кілька разів Лазурський виїжджав із відрядженням до Великої Британії, де працював у провідних бібліотеках. У 1909 р. він подав перший том своєї дисертації з історії англійської журналістики до Московського університету і отримав диплом магістра західноєвропейської літератури. Втім, тільки після Лютневої революції 1917 року він став екстраординарним професором, а у жовтні 1918 р., після подання до Московського університету другої частини дисертації, В. Лазурського обрали ординарним професором і проректором Новоросійського університету (незважаючи на те, що через зовнішні причини він не мав можливості одержати в Москві диплом доктора західноєвропейської літератури). Педагогічну діяльність В. Лазурський активно провадив і в інших одеських навчальних закладах, зокрема мистецького спрямування (де, поміж іншим, викладав історію українського театру, історію мистецтв, естетику, історію російської мови та літератури). Володимир Федорович був, за свідченнями сучасників, українофілом, брав активну участь у культурному житті Одеси. Він був членом одеської «Просвіти», очолював Одеську Українську театральну студію ім. М. Кропивницького, а також обіймав інші різного роду громадські та наукові посади (втім, не без ретельного їх відбору).

У 1908 р. Володимир Федорович взяв шлюб (вдруге) зі студенткою історико-філологічного факультету Одеських Вищих Жіночих Курсів Наталею Михайлівною Богомолець, двоюрідною сестрою українського академіка Олександра Богомольця. Мали двох синів – Вадима (який став знаним художником-графіком та каліграфом, автором «гарнітури Лазурського») та Олександра.

Декілька разів за своє життя В. Лазурському довелося побувати за ґратами. У 1891 р. разом з кількома сотнями студентів його було затримано на зустрічі (просидів 5 діб у Тверській в'язниці). У 1920 р. Володимира Федоровича було заарештовано за поданням Одеської Губернської Надзвичайної Слідчої Комісії. На вимогу Комісаріату Підрозділу Вищої

Школи йому довелося підписати розписки про невіїзд та «невтрчання у політичне та громадське життя», а також дізнатися, що радянська влада його «терпить як лектора, але не потерпить як адміністратора». Претензії до Володимира Федоровича ґрунтувалися, зокрема, на звинуваченнях у праці в місцевій пресі під час окупації міста «білими».

У 1944 році В. Лазурського було взято під варту за наказом Управління Народного комісаріату державної безпеки. Близько 5 місяців його тримали у в'язницях Одеси та Києва, але врешті справу закрили та поновила на викладацьких посадах.

Володимир Федорович працював в Одеському державному університеті ім. І. Мечникова до самого дня своєї смерті 1 травня 1947 р.

Відомості про історію фонду

Особовий фонд № 264 сформовано переважно з особистих архівних документів Володимира Федоровича Лазурського та його дружини Наталі Михайлівни, а також творчих публіцистичних і наукових матеріалів його батька Федора Давидовича Лазурського та рідного брата Олександра Федоровича Лазурського.

Документи особового фонду № 264 описано у двох книгах. Документи, які внесені до книги № 1 було передано на зберігання до відділу рукописів (нині Інститут рукопису НБУВ) сином Володимира Федоровича – Олександром Володимировичем 7 серпня 1975 р.

Опрацювання документів, які увійшли до книги № 1 та укладання опису було здійснено у 1981 р. Так систематизацію й описування виконано Л. А. Дубровіною, шифрування матеріалів та укладання книги № 1 опису – О. Г. Олім та О. П. Степченко.

22 січня 2016 р. молодшим науковим співробітником відділу кодикології та кодикографії ІР НБУВ С. О. Муссель-Драгомирецькою було виявлено в складі іншого неописаного архіву 56 необлікованих од. зб. Виявлені документи було фондовано до особового фонду № 264 та внесено до книги № 2 опису.

Опрацювання (систематизація, описування, шифрування) документів, які увійшли до книги № 2 та укладання опису і передмови було здійснено у 2017 р. С. О. Муссель-Драгомирецькою.

Характеристика фонду

До книги № 1 опису внесено 155 од. зб. від № 1 до № 155.

Книгу № 1 опису складають біографічні матеріали Володимира Федоровича (автобіографії, особисті, службові та побутові документи), матеріали з історії англійської, американської, німецької, давньоруської літератури (нариси, курси лекцій), листи до Володимира Федоровича та Наталі Михайлівни, творчі матеріали Федора Давидовича (промови, повчання), особисті та майнові документи пращурів Володимира Федоровича та Наталі Михайлівни. Крайні дати документів за книгою № 1: 1766–1953 рр., мова документів – українська, російська.

До книги № 2 опису внесено 56 од. зб. від № 156 до № 211.

Книга № 2 опису містить творчі матеріали та документи службової діяльності Володимира Федоровича, біографічні, творчі матеріали та листування Федора Давидовича, біографічні та творчі матеріали Олександра Федоровича, а також видання з дарчими написами інших осіб. Матеріали згруповано за особами, в межах груп – за хронологією. Більшість документів – це друковані матеріали з дарчими написами та рукописними примітками. Для документів, де дати написання не встановлено, вжито квадратні дужки. До одиниць зберігання, які увійшли до книги № 2 опису складені іменний та географічний покажчики, які розміщені в кінці книги.

Крайні дати документів за книгою № 2: 1893 – [не раніше від 1974] рр., мова документів – українська, російська, німецька.

Крайні дати документів фонду: 1766 – [не раніше від 1974] рр.

Загальний обсяг фонду становить 211 од. зб. від № 1 до № 211.

Національна бібліотека
України ім. В. І. Вернадського
Інститут рукопису
м. Київ

ЗАТВЕРДЖУЮ :
Директор ІР НБУВ
_____ Л. А. Дубровіна
«__» _____ 20__ р.

Фонд № 264
Опис
Книга № 2

№ з/п	Заголовок справи	Крайні дати	Кількість арк.	Примітки
1	2	3	4	5
<i>Творчі матеріали Лазурського Володимира Федоровича</i>				
156	Л[азурськ]ий В[олодимир] [Федорович]. «А. А. Фет (Шеншин) как поэт, переводчик и мыслитель». Стаття. м. [ ]. Окремий відбиток з: «Русская мысль». – 1894. – № 2. Рос. мовою.	1894 р.	7	
157	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Смоллет (очерк из истории английского романа XVIII ст.)». м. Москва. Окремий відбиток з: «[Юбилейный сборник в честь Н. И. Стороженко]». Рос. мовою.	1902 р.	7	
158	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «[Отчёт о присуждении премии И. Г. Вучины в 1902 году]». Рецензії. м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.	[не раніше від 1902] р.	4	
159	Лазурський Володимир [Федорович]. «Научная деятельность профессора	1903 р.	9	

	А. И. Кирпичникова». Стаття. м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.			
160	Лазурський В[олодимир] Ф[едорович]. «Отчёт о присуждении премии И. Г. Вучины в 1905 году». Рецензії. м. [Одеса]. Брошура. Рос. мовою.	[не раніше від 1905] р.	6	
161	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Личность М. И. Глинки и значение его в развитии национального русского искусства». Промова. м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.	1906 р.	8	
162	Лазурський Володимир [Федорович]. «Английская журналистика XVII века». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Журнал Министерства народного просвещения». – 1907 р. Рос. мовою.	1907 р.	10	
163	Лазурський В[олодимир] Ф[едорович]. «Великий меланхолик». Промова. м. Одеса. Окремий відбиток з: «[Гоголевский сборник]». Рос. мовою.	1909 р.	8	
164	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Отзыв о сочинении по истории западноевропейской	1909 р.	6	

	литературы». м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.			
165	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Отзыв о сочинении по истории западноевропейской литературы». м. [Одеса]. Брошура. Рос. мовою.	19[10] р.	3	
166	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Новое течение в русской историко-литературной науке». Рецензія. м. [ ]. Окремий відбиток. Рос. мовою.	[не раніше від 1911] р.	6	
167	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Отзыв о сочинении по истории западноевропейской литературы». м. [Одеса]. Брошура. Рос. мовою.	19[13] р.	4	
168	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Отзыв на рецензию г. Евлахова». м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: Журнал Министерства народного просвещения. Рос. мовою.	[не раніше від 1913] р.	3	
169	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Стиль и Аддисон как эссеисты». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: Записки Неофилологического	1914 р.	4	

	общества. – 1914. – Вып. VIII. Рос. мовою.			
170	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. «Яснополянские посетители в 1894 году». Повідомлення. м. [ ]. Окремий відбиток з: «Голос минувшего». – 1914 р. – № 3. Рос. мовою.	1914 р.	8	
171	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. [Про 7 выпуск «Записок Неофилологического Общества при Императорском Санкт- Петербургомском Университете»]. Повідомлення. м. [ ]. Окремий відбиток з: «Голос минувшого» (розділ «Критика и библиография»)). Рос. мовою.	[не раніше від 1914] р.	13	
172	Лазурський В[олодимир] Ф[едорович]. «Происхождение слова “romantic”». Стаття. м. Петроград. Брошура. Рос. мовою.	1916 р.	8	
173	Лазурський В[олодимир] Ф[едорович]. «Шевченком ли написан “Назар Стодоля”?» Стаття. м. Одеса. В складі друкованого збірника «Учёные записки Высшей школы г. Одессы». Рос. мовою. Містить підпис автора.	1921 р.	48	
174	«Неопубликованные страницы из дневника о Л. Н. Толстом». Публікація Лазурського	1922 р.	2	

	В[олодимира] Ф[едоровича]. м. [Одеса]. Окремий відбиток з: «Посев». Рос. мовою.			
175	Лазурський В[олодимир] Ф[едорович]. «Украинский элемент в творчестве В. Короленко». Стаття. м. [Одеса]. Окремий відбиток з: «Учёные записки Высшей школы г. Одессы». – 1922. – Т. 2. Рос. мовою.	1922 р.	3	
176	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. Шекспір чи Рутланд? Стаття. м. Одеса. Окремий відбиток з: Записки Одеського наукового товариства при УАН. Секція історично- філологічна. – 1928. – № 1.	1928 р.	8	
177	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. Т. Шевченко і Л. Толстой. Повідомлення. м. [Одеса]. Окремий відбиток з: Записки Одеського наукового товариства. – 1929. – № 2.	1929 р.	3	
178	Лазурський В[олодимир] [Федорович]. Шекспір українською мовою. Стаття. м. Одеса. В складі друкованого збірника «Записки Одеського наукового товариства при УАН. Секція історично-філологічна. – 1929 р. – № 3».	1929 р.	46	
179	Програма публічної лекції приват-доцента В. Ф. Лазурського «Перси Биши Шелли – поэт и мыслитель».	19[ ] р.	1	

	м. Одеса. Друк. Рос. мовою.			
<i>Документи службової діяльності Лазурського Володимира Федоровича</i>				
180	«Протоколы заседаний Историко-филологического общества при Императорском Новороссийском университете». м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.	1904 р.	2	
181	«Протоколы заседаний Историко-филологического общества при Императорском Новороссийском университете». м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.	1905 р.	8	
182	«Учебные планы Одесских Высших Женских Курсов. Историко-филологический факультет». м. Одеса. Брошура. Рос. мовою.	[ ] р.	2	
<i>Біографічні матеріали Лазурського Федора Давидовича</i>				
183	[ ] [Ал] [ ]. «Юбилейное чествование протоиерея Ф. Д. Лазурского». Газетна публікація. м. [ ]. Вирізка. Рос. мовою.	19[15] р.	7	
184	[Петровський] [Ал] [ ]. «Пятидесятилетие пастырского служения кафедрального протоиерея Фёдора Лазурского». м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.	[30 березня] 1916 р.	14	

185	[ ] [ ] [ ]. «У гроба почившего протоиерея Ф. Д. Лазурского». Некролог. м. [Полтава]. Вирізка газетна. Рос. мовою. Опубл. в: «Полтавский вестник». – 1916. – 13 жовтня.	13 жовтня 1916 р.	4	
186	Петровський [Ал] [ ]. «Митрофорный кафедральный протоиерей Фёдор Давидович Лазурский». м. Полтава. Брошура. Рос. мовою. Містить дарчий напис автора.	1916 р.	13	
<i>Творчі матеріали Лазурського Федора Давидовича</i>				
187	Л[азурський] Ф[едір] Давидович]. «Сказание об иконе Богоматери «Утоли моя печали» и празднование в честь её в Полтавском кафедральном соборе». Промова. м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.	1901 р.	7	
188	Л[азурський] Ф[едір] [Давидович]. «Слово в день Божией Матери всех скорбящих Радости». Промова. м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.	1901 р.	6	
189	Лазурський Ф[едір] [Давидович]. «Слово в День святителя Христова Николая и тезоименитства Благочестивейшего Государя Императора Николая Александровича, Самодержца	1901 р.	8	

	Всероссийского, произнесённое в Полтавском кафедральном соборе». Промова. м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.			
190	Лазурський Ф[едір] [Давидович]. «Слово в день Введения во храм Девы Марии, произнесённое в Кафедральном соборе». Промова. м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.	1902 р.	6	
191	Л[азурський] Ф[едір] [Давидович]. «Поучение в день явления иконы Пресвятой Владычицы нашей Богородицы всех скорбящих Радости». Промова. м. Полтава. Брошура. Рос. мовою.	1904 р.	6	
192	Лазурський Ф[едір] [Давидович]. «Краткий очерк древних братств и братство при Полтавском Кафедральном Успенском соборе (24 октября 1910 года)». м. Полтава. Брошура. Друк з правками. Рос. мовою.	1910 р.	9	
<i>Листування Лазурського Федора Давидовича</i>				
193	Стефанович Іван [ ] – [Лазурському] Федору [Давидовичу]. Лист. 3 м. [Ромен] до м. [Полтави]. Автограф. Рос. мовою.	2 серпня 1905 р.	2	

<i>Біографічні матеріали Лазурського Олександра Федоровича</i>				
194	Басов М[ихайло] Я[кович]. «Творческие думы А. Ф. Лазурского о социальной жизни человечества. (По неизданным материалам)». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Вопросы изучения и воспитания личности». – 1920. – № 4–5. Рос. мовою.	1920 р.	7	
195	М'ясищев В[олодимир] [Миколайович], Журавель В[адим] [Олександрович]. «На пути создания психологической теории личности. (К столетию со дня рождения А. Ф. Лазурского)». Стаття. м. [ ]. Окремий відбиток з: «Вопросы психологии». – 1974. – № 2. Ксерокопія. Рос. мовою.	[не раніше від 1974] р.	11	
<i>Творчі матеріали Лазурського Олександра Федоровича</i>				
196	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «О петлевом слое». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Неврологический вестник». – 1897. – Т. VI, вип. 1. Рос. мовою.	1897 р.	11	
197	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «О влиянии мышечных движений на черепно-мозговое кровообращение». Дисертація на здобуття ступеню доктора медицини. м. Санкт-Петербург. Друковане видання.	1900 р.	144	

	Рос. мовою. Містить рукописні примітки.			
198	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «Влияние естествознания на развитие психологии». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Обозрение психиатрии». – 1900. – № 8, 9. Рос. мовою.	1900 р.	8	
199	Лазурський [Олександр] Ф[едорович], Шипов [Н [Н]. «Память однородных последовательных зрительных впечатлений». м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Неврологический вестник». – 1900. – Т. VIII, вип. 1. Рос. мовою.	1900 р.	9	
200	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «О влиянии различного чтения на ход ассоциаций (экспериментальное исследование)». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Неврологический вестник». – 1900. – Т. VIII, вип. 3. Рос. мовою.	1900 р.	18	
201	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «Об изменениях мозговой коры при старческом слабоумии». Стаття. м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток з: «Неврологический вестник». – 1900. – Т. VIII, вип. 3. Рос. мовою.	1900 р.	17	

202	Лазурський [Олександр] [Федорович]. «Очерк науки о характерах». Монографія. м. Санкт-Петербург. Друковане видання. Рос. мовою. Містить дарчий напис автора Лазурському Володимирі Федоровичу.	1906 р.	160	
203	Лазурський [Олександр] [Федорович]. «Душевные способности как основные биологические функции». Доповідь. м. [ ]. Окремий відбиток. Рос. мовою.	[не раніше від 1909] р.	18	
204	Лазурський [Олександр] [Федорович]. «Über das Studium der Individualität». Монографія. м. Лейпциг. Друковане видання. Нім мовою. Містить дарчий напис автора.	1912 р.	107	
205	Лазурський Олександр Федорович. «Общая и экспериментальная психология». Підручник. м. Санкт-Петербург. Друковане видання. Рос. мовою. Містить підпис Лазурського Володимира [Федоровича].	1912 р.	138	
206	Лазурський [Олександр] Ф[едорович]. «Психология общая и экспериментальная». Підручник. м. Петроград. Друковане видання.	1915 р.	176	

	Рос. мовою. Містить підпис Лазурсь[кого] В[олодимира] [Федоровича].			
207	Лазурський [Олександр] Ф[едорович], Франк С[емен] Л[юдвигович]. «Программа исследования личности в ее отношении к среде». м. [Санкт-Петербург]. Окремий відбиток. Рос. мовою. Містить дарчий напис Лазурського Олександра Федоровича Лазурському Володимиру Федоровичу.	19[ ] р.	20	
<i>Видання з дарчими написами</i>				
208	Богомолець [Олександр] [Олександрович] – Лазурському Володимиру Федоровичу. Дарчий напис. м. [ ]. Рос. мовою. На окремому відбитку статті зі збірника «Задачи и методы общей патологии» з: «Труды лаборатории общей патологии». – 1917. – Вип. 1.	[не раніше від 1917] р.	10	
209	Левін Ю[рій] Д[авидович] – Лазурському Олександру Володимировичу. Дарчий напис. м. Ленінград. Рос. мовою. На окремому відбитку статті «Английская просветительская журналистика в русской литературе XVIII в.» зі збірника «Эпоха просвещения. Из истории международных связей русской литературы» (Л., «Наука», 1967 р.).	Січень 1968 р.	54	
<i>Матеріали інших</i>				
210	«Устав товарищества Цыбулёвского свеклосахарного	1893 р., 1910 р.	36	

	завода». 2 видання. м. Київ, Васильків. Брошури. Рос мовою. 2 екз. Містить рукописні примітки.			
211	Бригада аспірантів-педологів Інституту ім. Герцена. «За марксистско-ленинскую методологию в педологии. М. Я. Басов. – «Общие основы педологии», изд. 2-е.». Відгук. м. [ ]. Газетна вирізка. Рос. мовою.	19[ ] р.	1	

До книги № 2 опису внесено **56 (п'ятдесят шість)** од. зб. від № **156** до № **211**, у тому числі літерних, пропущених та вилучених немає.

Всього до опису внесено 211 (двісті одинадцять) од. зб. від № **1** до № **211**, у тому числі літерних, пропущених та вилучених немає.

Укладач опису:
М. н. с. відділу фонду юдаїки
Інституту рукопису НБУВ

С. О. Муссель-Драгомирецька

С Х В А Л Е Н О :
Протокол ЕК ІР НБУВ
« ____ » _____ 20 ____ р. № ____

Прийнято на постійне зберігання **56 (п'ятдесят шість)** од. зб. від № **156** до № **211**, у тому числі літерних, пропущених та вилучених немає.

Завідділом фондів
рукописної спадщини ІР НБУВ
« ____ » _____ 20 ____ р.

О. П. Степченко

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Аддісон Джозеф 169
- Басов Михайло Якович 194, 211
- Богомолець Олександр Олександрович 208
- Глінка Михайло Іванович 161
- Євлахов [   ] [   ] 168
- Журавель Вадим Олександрович 195
- Кирпичников Олександр Іванович 159
- Короленко Володимир Галактіонович 175
- Лазурський Володимир Федорович 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 202, 205, 206, 207, 208
- Лазурський Олександр Володимирович 209
- Лазурський Олександр Федорович 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 203, 202, 204, 205, 206, 207
- Лазурський Федір Давидович 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193
- Левін Юрій Давидович 209
- Микола II, російський імператор (Романов Микола Олександрович) 189
- Миколай, святий 189
- М'ясищев Володимир Миколайович 195
- Петровський [   ] [   ] 184, 186
- Рутланд (Ретленд, Ратленд), граф (Роджер Меннерс) 176
- Смоллетт Тобайас 157
- Стефанович Іван [   ] 193
- Стіл Річард 169
- Стороженко Микола Ілліч 157
- Толстой Лев Миколайович 174, 177
- Фет Афанасій Афанасійович 156
- Франк Семен Людвигович 207

Шевченко Тарас Григорович 173, 177

Шекспір Вільям 176, 178

Шеллі Персі Біші 179

Шипов [   ] [   ] 199

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Васильків, м. 211

Київ, м. 211

Лейпциг, м. 207

Москва, м. 172

Одеса, м. 158, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 167, 173, 174, 175, 176, 177, 178,
179, 180, 181, 182

Полтава, м. 156, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193

Ромни, м. 193

Санкт-Петербург (Петроград, Ленінград) 162, 168, 169, 172, 194, 196, 197,
198, 199, 200, 201, 202, 205, 206, 207, 209